

ชื่อเรื่องวิทยานิพนธ์

การพัฒนาหลักสูตรสิ่งแวดล้อมท้องถิ่น ที่บูรณาการวิธีการสอนแบบเน้นกระบวนการ สำหรับนักเรียนที่เรียนในกลุ่มสาระระดับชั้น

ชื่อผู้เขียน

นางสาวอุไรวรรณ หาญวงศ์

ศึกษาศาสตรดุษฎีบัณฑิต

สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน

ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

รองศาสตราจารย์ ดร.เสริมศรี ไชยศรี ประธานกรรมการ
รองศาสตราจารย์ ดร.เกียรติสุดา ศรีสุข กรรมการ
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.พงษ์ศักดิ์ แป้นแก้ว กรรมการ

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ เพื่อพัฒนาหลักสูตรท้องถิ่นที่บูรณาการวิธีการสอนแบบเน้นกระบวนการสำหรับนักเรียนช่วงชั้นที่ 4 ที่เรียนในกลุ่มสาระระดับชั้น และศึกษาผลการใช้หลักสูตรท้องถิ่นที่สร้างขึ้นในด้านทักษะการคิดขั้นสูง จิตสำนึกต่อท้องถิ่น และพฤติกรรมความร่วมมือในการเรียนรู้ของนักเรียน ได้ทำการศึกษากับนักเรียนโรงเรียนเรยีนาเชลีวิทยาลัย อำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่ ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2550 จำนวน 40 คน ประกอบด้วยนักเรียนมัธยมศึกษาปีที่ 4 และมัธยมศึกษาปีที่ 5 ระดับชั้นละ 20 คน ที่เลือกเรียนกลุ่มสาระระดับชั้นด้วยความสมัครใจ เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยรวม 5 รายการ ดังนี้ 1) แผนการจัดประสบการณ์การเรียนรู้รายวิชาสิ่งแวดล้อมท้องถิ่นสำหรับนักเรียนช่วงชั้นที่ 4 2) แบบวัดทักษะการคิดขั้นสูง จำนวน 3 ฉบับ คือ แบบวัดความสามารถในการคิดวิเคราะห์ คิดสังเคราะห์ และคิดประเมินค่า 3) แบบวัดจิตสำนึกต่อท้องถิ่น 4) แบบสังเกตพฤติกรรมความร่วมมือในการเรียนรู้ และ 5) แบบประเมินตนเองด้านพฤติกรรมความร่วมมือในการเรียนรู้

ผลการวิจัย สามารถพัฒนาหลักสูตรท้องถิ่นที่บูรณาการวิธีการสอนแบบเน้นกระบวนการสำหรับนักเรียนช่วงชั้นที่ 4 ที่เรียนในกลุ่มสาระระดับชั้น ได้รายวิชาสิ่งแวดล้อมท้องถิ่น รหัสวิชา ว40281 จำนวน 1.0 หน่วยกิต มีลักษณะเป็นรายวิชาเลือกเสรี สำหรับนักเรียนช่วงชั้นที่ 4

กลุ่มสาระวิทยาศาสตร์ มีหน่วยการเรียนรู้ทั้งหมด 3 หน่วยการเรียนรู้ รวมเวลาในคาบเรียน 36 ชั่วโมง 18 สัปดาห์ ใน 1 ภาคการศึกษา ใช้เวลานอกคาบเรียนไม่น้อยกว่า 80 ชั่วโมง ใน 1 ภาคการศึกษา มีการบูรณาการวิธีการสอนแบบเน้นกระบวนการ 4 วิธี คือ การเรียนแบบโครงงาน การเรียนแบบคิดสร้างสรรค์ การเรียนแบบใช้ปัญหาเป็นฐาน และการเรียนรู้ด้วยตนเอง เพื่อพัฒนาทักษะการคิดขั้นสูง จิตสำนึกต่อท้องถิ่น และพฤติกรรมความร่วมมือในการเรียนรู้ของนักเรียน

ผลการใช้หลักสูตรที่สร้างขึ้น พบว่า

1. ทักษะการคิดขั้นสูงทั้ง 3 ด้าน ซึ่งประเมินจากผลงานกลุ่มและประเมินหลังจากการใช้หลักสูตรอยู่ในระดับสูงกว่าเกณฑ์ เมื่อเทียบกับเกณฑ์การประเมินคุณภาพของสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (องค์การมหาชน) โดยพิจารณาค่าร้อยละของจำนวนนักเรียนกลุ่มแต่ละระดับชั้น พบว่า นักเรียนมีความสามารถในการคิดวิเคราะห์ คิดสังเคราะห์ และคิดประเมินค่าอยู่ในระดับดีมาก
2. จากการสร้างผลงานระหว่างเรียน นักเรียนมีคะแนนจิตสำนึกต่อท้องถิ่นอยู่ในระดับสูงทุกผลงาน และเมื่อทำการวัดผลหลังจากการใช้หลักสูตร พบว่านักเรียนมีจิตสำนึกโดยรวมระดับสูงเช่นกัน
3. พฤติกรรมความร่วมมือในการเรียนรู้ของนักเรียนระหว่างทำกิจกรรมของแต่ละหน่วยการเรียนรู้ จากการประเมิน 2 ทาง คือ ประเมิน โดยครูและให้นักเรียนประเมินตนเอง นักเรียนมีพฤติกรรมความร่วมมือในการเรียนรู้อยู่ในระดับมากทุกรายการ

Thesis Title Development of a Local Environment Curriculum Integrating
Process - Oriented Teaching Methods for Students Studying in a
Multi-Grade Group

Author Miss Uraiwan Hanwong

Degree Doctor of Philosophy (Curriculum and Instruction)

Thesis Advisory Committee

Assoc. Prof. Dr. Sirmsree	Chaisorn	Chairperson
Assoc. Prof. Dr. Kaitsuda	Srisuk	Member
Asst. Prof. Dr. Pongsak	Pankaew	Member

ABSTRACT

The objectives of this research are (1) the development of a locally-based and process-oriented curriculum designed for a multi-grade group of the fourth grade level students, (2) the assessment on the effects of this locally-based curriculum implementation to the students' higher-order thinking, awareness of local environment and the level of students' cooperative learning behavior. This research was conducted in Regina Coeli College in Muang District, Chiang Mai Province, during the first semester of 2007 with 40 students (composed of 20 students from Mathayom Suksa 4 and 20 from Mathayom Suksa 5 who took the mixed class group voluntarily). The five tools used for this research are (1) the plan of learning experiences on the course of local environment for grade level 4 students, (2) the three evaluation forms on advanced thinking skills i.e., abilities to analyze, synthesize and evaluate information, (3) the evaluation form on the students' awareness to their local environment, (4) the observation form on the cooperative behavior in learning, and (5) the students' self-evaluation form.

The researcher developed the integrated, process-oriented, local curriculum for the students from grade level 4 who studied in the mixed class groups in the course of local environment. The subject code is *Vor 40281* (1 credit) to be an elective course in the group of Science subjects for grade level 4 students. There are three Learning Units employing 36 hours in 18 weeks for one semester. The time used for the activities outside the classroom is not less than 80 hours in one semester. The plans focused on four teaching methods, which are Project Work Learning, Creative Thinking Learning, Problem-Based Learning, and Self-Directed Learning.

The results of the implementation of the created curriculum are shown as the followings.

1. From the evaluation over the group work and evaluation after the implementation of the curriculum, the students reach higher scores than the scores set in the criteria in all three aspects of higher-order thinking. When compared with the quality assessment criteria of Office for National Education Standards and Quality Assessment (Public Organization), these students from the mixed class group achieve the scores showing that their capabilities in analyzing, synthesizing, and evaluating information are at the very good level.

2. After accomplishing the assigned tasks during the class sessions, the students have reached the scores for the awareness for local environment at the high level in all tasks and they maintain this high level of awareness for local environment as shown in the post-training evaluation.

3. The students show high level of cooperative behavior in learning during the activities in each learning unit. Based on the two evaluation channels (evaluation by teachers and self-evaluation by the students), the students achieve the high level of cooperative learning behavior in all lists of learning tasks.